

Forvaltningen av Statens pensjonsfond utland

Sentralbanksjef Øystein Olsen. Innledning til høring om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland 2014 i Stortingets finanskomité.

Takk til komiteens leder for invitasjonen til å snakke om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland.

Formålet med Statens pensjonsfond utland er å underbygge langsiktige hensyn ved bruk av statens petroleumsinntekter. Norges Bank forvalter fondet for å oppnå høyest mulig avkastning innenfor de rammene som Finansdepartementet har fastsatt, blant annet for risikotaking.

Investeringsstrategien er utviklet for å nå dette målet. Det viktigste valget i investeringsstrategien er forholdet mellom realaktiva og nominelle eiendeler. I dag er aksjeandelen på 60 prosent. Andelen som er investert i eiendom kan nå 5 prosent i løpet av noen år. Departementet har satt i gang et arbeid for å vurdere nivået på investeringer i eiendom og muligheten for at deler av fondet også skal kunne investeres i unotert infrastruktur. Norges Bank er bedt om å gi råd til departementet om dette.

Investeringer i eiendom og eventuelt infrastruktur krever betydelig mer ressurser enn investeringer i verdipapirer, både på operativt nivå og på styringsnivå. Norges Bank er derfor i ferd med å tydeliggjøre det organisatoriske skillet mellom investeringsavdelingen for eiendom og de andre investeringsavdelingene. Det er etablert en egen ledergruppe for eiendomsavdelingen, og vi vil i løpet av året tilsette en egen daglig leder for avdelingen. Større eiendomsinvesteringer vil være gjenstand for behandling i en investeringskomité. De aller største investeringene skal også godkjennes av hovedstyret i Norges Bank. Styring og rapportering av fondets resultater og risiko vil fortsatt skje samlet.

Departementet foreslår også å utvide antallet visesentralbanksjefer fra en til to, og at begge skal inngå i hovedstyret. Hovedstyret tar i denne sammenheng sikte på å opprette et eget risiko- og investeringsutvalg for kapitalforvaltningen. Utvalget skal bestå av en visesentralbanksjef og to av hovedstyrets eksterne medlemmer. Utvalget skal styrke og forberede hovedstyrets arbeid med overordnet risikostyring for fondet, rammene for fondets eiendomsforvaltning og beslutninger knyttet til store eiendomsinvesteringer.

Fondet er en langsiktig og ansvarlig eier. Vårt arbeid med ansvarlig forvaltning er en integrert del av investeringsprosessen. Fra og med i år gir Etikkrådet sine anbefalinger om uttrekk om selskaper direkte til Norges Bank. Hovedstyret i Norges Bank vil på bakgrunn av disse anbefalingene vurdere uttrekk opp mot andre instrumenter i eierskapsutøvelsen. Vi sikter mot en helhetlig kjede av virkemidler.

Klima har vært et av fokusområdene i forvaltningen siden 2006. Vårt arbeid med finansiell risiko som følge av klimaendringer tar utgangspunkt i investeringsstrategien og fondets finansielle målsetting. Departementet legger nå opp til å innføre et nytt adferdsbasert kriterium rettet inn mot selskapers utslipp av klimagasser i retningslinjene for observasjon og utelukkelse. Et slikt kriterium må i tilfelle forvaltes i tråd med den høye terskelen for utelukkelse som allerede er etablert.

Det er viktig å holde fast ved at Norges Bank er en ansvarlig forvalter med en finansiell målsetning. Hvis fondet i økende grad blir brukt som et instrument for å forfølge andre formål enn de finansielle, vil det kunne bidra til uklarhet om fondets oppgave som finansiell investor. Dersom begrensninger på fondets investeringsmuligheter skulle få et vesentlig omfang, kan det også bidra til økt risiko eller lavere avkastning.

Forvaltningen av fondet har så langt vært vellykket. Den samlede avkastningen i fondet siden oppstart summerer seg til over 2500 milliarder kroner, eller om lag 40 prosent av kapitalen i fondet. Gjennom vår forvaltning vil Norges Bank fortsette å støtte opp om det overordnede målet: å sikre fondets verdier på lang sikt.

Takk for oppmerksomheten.